

Mette Frederiksens tale ved Folketingets åbning

Taler

Mette Frederiksen
Statsminister

Dato

4. oktober 2022

Sted

Folketingets talerstol,
Christiansborg

1 Deres Majestæt.

Deres Kongelige Højheder.

5 Folketingets formand.

Ærede medlemmer af Folketinget.

Alle jer, der ser med.

10

Jeg vil gerne fortælle en historie om tre mennesker.

Den ene. En pige. Der var så genert, at hun gemte sig for sine fætre og kusiner, når de var på besøg. Men som 12-årig skrev i sin dagbog, at nu ville hun ikke

15 længere blive rød i hovedet, når fremmede talte til hende.

Den anden. En ung mand. Der mistede sine to første børn, kun syv uger og tre måneder gamle. Og på den mest barske måde erfarede, hvor uretfærdigt livet kan være. Men som holdt sammen med sin kone, fik en dejlig familie og som

20 trods tragedien altid har evnet at være der for andre.

Den tredje. En dreng. Som stammede voldsomt, holdt sig for sig selv og blev drillet i skolen. Men som fik mere og mere selvtillid, da en pige i klassen tog ham i forsvar. Og som aldrig siden har været bange for at gå sine egne veje og mene

25 noget andet end de fleste.

Tre historier. Om glæde og smerte. Sejre og nederlag. Håb og bekymringer.

Det kan være historier om hver enkelt af os. Og historier om en nation. Et folk.

30

Med viljestyrke. Og stolthed.

Om stærke fællesskaber.

35

Om de resultater, man kan nå. Hvis man arbejder for det. Er fælles om det.

Det dér særligt danske. Om ikke kun at klare sig på trods. Men nok så vigtigt:
Om at klare sig i kraft af andre.

40

Hvis du tror, du er for lille til at gøre en forskel. Så prøv at sove med en myg.

Men faktisk. Så handler historierne om tre af jer, der sidder i salen her i dag.

45

Kære formand. Jeg vil gerne bede om din tilladelse til for en kort bemærkning at henvende mig direkte.

Kære Marianne.

50

Du har fortalt, at du var så genert som barn. At du ikke turde fortælle din klasse, at du havde fødselsdag. Du havde ellers to poser flødebolsjer med.

Men i stedet for at dele dem ud. Så ventede du til, du havde fri. Du gik ned ad gangen som den sidste i klassen. Fandt en åben dør ind til et tomt

55

omklædningsrum.

Der satte du dig ind. Og spiste alle flødebolsjerne selv.

”Man former selv sin tilværelse,” har du sagt. Og du tilføjede noget meget
60 vigtigt: ”For hvert skridt man tager, bliver det lidt bedre”.

Kære Henrik.

65

Du har sagt, at sorgen over tabet af dine to piger har formet dit liv. Din måde at tænke og tackle tilværelsen på.

Senere fik du Jannick og Christina. Som du med rette er umådeligt stolt af, og som du vil bære, hvorhen det skal være.

70

Os, der kender dig. Vi ved, at du elsker din kone, Bente.

Selvom det vist ikke er det letteste for dig at sige. Du har – med dine egne ord – et besværligt forhold til ordet kærlighed.

75

Jeg citerer:

”Jeg tror kun, du har hørt mig bruge ordet kærlighed, hvis jeg har været pisket til det. For jeg synes, det er noget opreklameret pjat”.

80

Sådan sagde du i en samtalebog om det at være blevet en moden mand.

En bog, der også handler om det erotiske. Hvor du er citeret for noget, der er meget sigende for din tilgang til politik:

85

Nemlig: ”Heller ikke hvad angår seksuallivet, gider jeg tage eventuelle sorger på forskud”.

Kære Bertel.

90

Kun fire år gammel blev du indlagt på hospitalet med en sprængt blindtarm. Du lå på en stue sammen med 20 andre børn.

95

Du græd utrøsteligt. En oversygeplejerske så på dig og sagde strengt, at ”hvis du ikke holder op med at græde nu, så får du aldrig din mor at se igen.”

Du holdt op med at græde. Men da du kom hjem, var du begyndt at stamme.

Det gjorde indimellem din far utålmodig.

100

Men din mor sagde til dig. At hvis du ikke kan sige det, så må du synge det.

Du syntes vist, at det var en tåbelig ide. Men siden har du nu alligevel beriget os andre. Både med dine sange. Og din tale.

105

Der er altid en vej. Man skal bare finde sin egen. Det gjorde du.

110 Du er ikke meget for gruppearbejde. Ifølge dig, så svarer det til at dele hinandens uvidenhed.

Nogle vil måske mene, at jeg har det på samme måde.

115 Men i dit selskab, Bertel. Der vil jeg nu også tro, at de færreste er mere vidende end dig.

* * *

120 I dag åbner vi et nyt folketingsår.

Det sidste i denne valgperiode.

125 Og det sidste for fru Marianne Jelved, hr. Henrik Dam Kristensen og hr. Bertel Haarder.

Jeres tre historier er en påmindelse om, at vores baggrund både kan støtte og spænde ben. At livet er en skrøbelig størrelse. Men at vi mennesker kan overkomme selv de vanskeligste situationer.

130 I har alle tre meddelt, at I ikke genopstiller ved et kommende valg.

Det samme har flere andre kolleger.

135 Hvorfor indleder jeg med jeres historier? I en tale, hvor jeg som statsminister skal redegøre for Rigets tilstand.

140 I personificerer på mange måder historien om Danmark. Vores historie. Med jer, siger vi farvel til sammenlagt mere end 100 års folketingserfaring. Knap 45 års ministererfaring.

Ingen af jer tre har nogensinde pustet til polariseringens gløder. I har samarbejdet på kryds og tværs af partier og holdninger. Indgået tusindvis af kompromisser.

145 I har pligtopfyldende passet jeres arbejde. Og passet på Danmark. Tak for det.

At vi skal passe på Danmark.

150 Det understreger begivenhederne i sidste uge desværre kun alt for godt.

Lige uden for Bornholm og Christiansø. Lige uden for dansk farvand.

Blev tre gasledninger sprængt i stykker.

155

Naturgas-udslippet er så stort, at det svarer til en tredjedel af Danmarks samlede CO₂-udledninger på et år.

160 Det er myndighedernes klare vurdering, at det ikke var et uheld. Det var ikke tilfældigt. Det var en bevidst handling.

En uhørt gerning. Som vi ser på med den største alvor.

165 Efterforskningen er nu i gang. Beredskabet i energisektoren er hævet. Og sammen med vores partnere og allierede skærper vi opmærksomheden om kritisk infrastruktur.

Verden er blevet mere usikker.

170 Energikrise. Cyberangreb. Anslag mod kritisk infrastruktur. Vores forsyningssikkerhed er under pres. Og værst af alt: Krig i Europa.

Før det en pandemi.

175 Mon ikke de fleste af os i de forgangne år har haft en vis bekymring.

Hvordan ville det gå?

Hvad betyder noget for os, når det virkelig gælder?

180

Ved fælles kraft lykkedes det Danmark at tæmme pandemien. Vi er et af de lande, der klarede det bedst. Økonomisk. Menneskeligt.

Nok mistede vi fodfæste. Men vi fandt det igen.

185

For så blot at opdage, at det måske kun var for en stund.

Vi har været vant til fremgang.

190

Nu står vi over for modgang.

En ny alvor har indfundet sig.

195 Men også et nyt håb.

En vilje.

200

Og en fornyet bevidsthed om, at vi sammen kan klare selv de største – og de sværeste – prøvelser.

* * *

205

Den insisterer på. At vi ikke lader fanden tage den sidste. At vi ikke giver op. Men at vi altid tager fremtiden i vores egne hænder.

Den får vi brug for nu.

210

Priserne stiger. Regningerne på gas og el eksploderer.

Vi skruer ned for varmen. Tjekker el-appen og vasker, når strømmen er billigst. Vi sparer, hvor vi kan.

215

For nogen kan det lade sig gøre. Selvom det er svært.

For andre kan det ikke. Medmindre samfundet hjælper til.

Og det gør vi!

220

Så sent som i sidste uge vedtog vi en vinterpakke her i Folketinget. Elafgiften sænkes til et minimum. De stigende regninger kan indefryses og betales på et senere tidspunkt. Og børnefamilierne får en ekstra håndsrækning.

Tak til Venstre. SF. Radikale. Enhedslisten. Konservative.

Danmarksdemokraterne. Alternativet. Og Moderaterne. Tak for at tage ansvar.

Sammen gør vi i Danmark, hvad vi kan, for at hjælpe danskerne mod de stigende priser. Ligesom vi hjalp hinanden, da pandemien ramte.

230

* * *

Den 24. februar forandrede vores verden sig.

235 Rusland invaderede Ukraine og startede en brutal angrebskrig på europæisk jord.

Tusinder har mistet livet. Millioner er sendt på flugt.

240 De massegrave, vi troede, vi havde set for sidste gang i Europa, da Balkan stod i brand i 90'erne.

De åbnes med al deres gru igen.

245 Putins krig i Ukraine er grusom. Ufattelig. Og utilgivelig.

I ugerne og månederne efter krigens start genfandt Europa og den transatlantiske alliance vores fordums styrke.

250 I dag vil jeg vove den påstand. At vi er stærkere end nogensinde før.

Sverige og Finland har truffet en historisk beslutning om at blive medlem af NATO.

255 Herhjemme stemte 66,9 procent af danskerne ja til at afskaffe forsvarsforbeholdet.

Vi sendte et klart signal til vores allierede.

260 Og vi hjælper vedholdende Ukraine.

En krig i et europæisk land. Det betyder dyrere smør, når du handler ind. Så lille er verden nu.

265

Danmark kan ikke løse vores tids store udfordringer alene.

En dansk regering kan ikke sikre jeres sikkerhed uden vores medlemskab af NATO.

270

Vi kan ikke få styr på migration og klimaforandringer uden et meget tættere samarbejde med Afrika.

Og vi kan ikke sikre arbejdspladser og velstand uden vores medlemskab af EU.

275

Europa skal stå stærkere i egen ret.

Da pandemien ramte, kunne vi ikke skaffe livsnødvendige hjælpemidler. Nu mangler vi mikrochips til computere. Og ganske meget andet til vores egen produktion.

280

Har vi europæere i for mange år tænkt, handlet og opført os for naivt?

Det må vi nok alle erkende.

285

Vi skal ikke skære ned på militærbudgetterne, når andre opruster.

Vi skal ikke sælge kritisk infrastruktur til højestbydende.

290

Vi skal til gengæld spille en langt mere offensiv rolle internationalt. Ellers er der andre, der gør det.

Statsstøttere regler skal ses kritisk efter.

295

Det samme skal reguleringen af energimarkedet.

Derfor har regeringen i EU arbejdet for, at vi kan inddrage den ekstraordinære profit, som selskaber og mellemhandlere tjener på grund af krigen.

300

De penge, det måtte indbringe i Danmark. Dem vil regeringen krone for krone føre tilbage til forbrugerne.

305 I det hele taget skal Europa gentænke globaliseringen. Så den kommer flere mennesker, vores suverænitet og ikke mindst klimaet til gavn.

”Der truer os i tiden en ond, usynlig magt”.

310 Sådan skrev den danske forfatter Ole Wivel til indvielsen af Båring Højskole, der blev skabt i atombombens skygge efter 2. verdenskrig.

Sangen skulle både se den truende virkelighed i øjnene. Og vise en vej frem.

315 Desværre er den blevet aktuel igen.

Ruslands oprustning. Trusler om atomkrig. Hadske tale. Ulovlige såkaldte ’folkeafstemninger’ i ukrainske regioner.

320 Det varslers en svær tid.

Men vi bøjer os ikke.

Det er den viljefasthed, der kendetegner Danmarks internationale engagement.

325 Fra vores soldaters tilstedeværelse på NATO’s østlige flanke. Til verdens brændpunkter.

330 Fra vores kandidatur til FN’s sikkerhedsråd. Til det grønne, strategiske partnerskab med Indien.

Vi forhandler med USA om en bilateral forsvarsaftale.

Vi ser på, om Esbjerg Havn skal udbygges, så allieredes skibe kan lægge til.

335 Vi kæmper for menneskerettigheder. For retten til fri abort for kvinder. Og imod klimaforandringer.

Danmarks navn er stærkt globalt.

340 Jonas Vingegaard gjorde en hel nation stolt, da han vandt Tour de France. Måske endnu mere, da han ventede på sin konkurrent efter et styrt på en af de

sidste nedkørsler.

345 Man kan regne med os.

Med danske virksomheder. Der kan levere svar på stort set alle de spørgsmål, verden i de her år rejser.

350 Vi er en samvittighedsfuld samarbejdspartner for verdens fattigste lande.

En troværdig partner for vores allierede. I Europa og over Atlanten.

Og i samarbejdet med Grønland og Færøerne.

355

Danmark er en tidligere kolonimagt. Og vi har påført ikke mindst Grønland nogle dybe sår, som vi danskere har haft svært ved at blive konfronteret med.

360 Men fortiden forsvinder ikke. Vi bliver nødt til at forholde os til det hele. Både det gode og det dårlige.

I dag har Færøerne, Grønland og Danmark et stadigt mere ligeværdigt samarbejde. Med respekt de tre lande imellem.

365 Regeringerne mødes løbende og mere struktureret. Også for at drøfte udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik.

Det har styrket rigsfællesskabets muligheder for at navigere i en ny virkelighed. Hvor de geopolitiske udfordringer er lige uden for vores vindue.

370

Og hvor ingen er til salg!

* * *

375 I mere end tre år har jeg været Danmarks statsminister.

I dette lille land, der dog er så vidt om jorden.

Og i en helt anden valgperiode, end nogen kunne have forudset.

380

Først en pandemi. Så krig i Europa. Nu en energikrise. Og sorte skyer over økonomien.

385 Om lidt vil de politiske forskelle for alvor blive tegnet op.

Vi har forskellige svar på de spørgsmål, vores tid stiller os. Men de bedste svar. Dem finder man i et bredt samarbejde.

390 Og uanset hvilken regering der har den fantastiske ære, det er – for en tid – at udstikke kursen for Danmark.

Uanset hvilken regering der efter et valg får ansvaret.

395 Så venter der kun svære beslutninger.

Jeg vil i det følgende fremhæve fire områder, som et nyt Folketing og en ny regering sammen skal finde svar på.

400 For det første: Hvordan får vi Danmark – og hver enkelt familie – igennem det økonomiske stormvejr, der venter os?

For det andet: Hvordan sikrer vi, at der også i fremtiden er et stærkt velfærdssamfund med tid til omsorg?

405

For det tredje: Hvordan tager vi de næste, store skridt i kampen mod klimaforandringerne?

410 Og for det fjerde: Hvordan sikrer vi danskernes tryghed og frihed til at kunne leve lige præcis det liv, man ønsker sig?

Der findes ingen lette svar på nogen af de spørgsmål.

415 Men hvis vi gør, som generationer før os har gjort. Tænker os om. Holder fast i vores værdier. Lytter til hinanden.

Har hele landet med. De små bysamfund. De stolte provinsbyer. Landdistrikterne. Hovedstaden og de store byer.

Vi har langt om længe vendt tidligere tiders centralisering. Nu flytter vi uddannelser ud i landet. Har oprettet nærpoltistationer.

Hvis vi ser helheden. Har modet til at tage ansvar. Til at samarbejde.

425

Så finder vi balancerne.

* * *

430

Lad mig starte der. Ved balancen i den økonomiske politik.

Danmark er et af de lande i Europa. Der har den sundeste økonomi. Overskud på de offentlige finanser. En god konkurrenceevne. Høj eksport. Lav arbejdsløshed.

435

Dét, vi kan være mest stolte af.

Det er, at flere mænd og kvinder i år går på arbejde end nogensinde før i vores lands historie.

440

Desværre sætter også inflationen rekord.

Jer, der i forvejen har mindst. I mærker det mest.

445

Og prisstigningerne er nu så voldsomme.

At selv en familie, hvor både far og mor er i arbejde, må spare ferier eller børnenes fritidsinteresser væk – og samtidig tære på opsparingen for at betale regningerne.

450

De beslutninger, som centralbanker og regeringer tager i den kommende tid. Og udviklingen i krigen. Det afgør, om inflationen bider sig fast.

Her er vi på vej ind i en svær balancegang.

455

I lang tid har økonomien haft fart på. Flere er kommet i arbejde.

Hvis ikke vi tager noget tempo ud. Strammer op og holder igen. Så er der en stor

460 risiko for, at vi forlænger krisen.

Men omvendt. Bremser vi for hårdt op. Ja, så skal regningen betales af helt almindelige mennesker.

465 Arbejdsløsheden vil blive unødvendigt høj. Og vi risikerer selv at starte en recession.

Det må ikke ske.

470 Vi skal have hånden på rattet. Og et skarpt blik for, at vi får alle med. For ja: Der er brug for mere hjælp.

Også denne krise skal vi håndtere solidarisk.

475 Kan vi holde fast i en høj beskæftigelse. Så har vi gode forudsætninger for at klare os igennem det stormvejr, verden er på vej ind i.

Men vi kommer hverken gennem inflationen nu. Eller de mere langsigtede udfordringer for dansk økonomi. Hvis ikke vi bliver ved med at prioritere og
480 reformere alle dele af samfundet.

”Danmark kan mere” er regeringens reformprogram. Vi har foreløbig fremlagt tre større udspil, der tilsammen vil øge den strukturelle beskæftigelse med 18.000 personer.

485 Og vi har allerede styrket BNP med 17½ milliard.

Den reformkurs vil vi fortsætte.

490 Derfor skal det også kunne betale sig at arbejde.

Men hårdt arbejde. Det betaler sig altid.

Og er der noget, vi får brug for nu. Fra hver og en i Danmark. Så er det hårdt
495 arbejde.

* * *

500 Den tilfredsstillelse, der ligger i netop det.

At yde en indsats. Gøre sig umage.

Den findes hver eneste dag i vores samfund.

505

Sygeplejersken, der tager imod en ældre mand, som klager over rygsmerter. Men som med sin viden og kompetencer gennemskuer, at han måske har en blodprop i hjertet, og får sendt ham hurtigt i behandling.

510 Tillidsrepræsentanten, der har hjulpet en kollega, som har det svært.

Maskinarbejderen, der har programmeret noget ud over det sædvanlige og ser, hvad der kommer ud af det.

515 Folkeskolelæren, der har tid til at tage godt imod alle elever, inden undervisningen starter.

Dén glæde. Dén stolthed.

520 Har vi været gode nok til at anerkende den som samfund?

Det synes jeg ikke.

Færre unge søger ind på velfærdsuddannelserne og de faglærte uddannelser.

525

Det er blevet sværere at fastholde dygtige medarbejdere særligt i sundhedsvæsenet og i ældreplejen.

Og alt for ofte, når en stilling slås op. Er det ikke muligt at ansætte en ny kollega.

530

Det betyder ventelister. Operationer, der udskydes. Alt for mange mennesker, der må vente på deres behandling.

Eller ældre, som føler sig utrygge, når de er indlagt på en medicinsk afdeling.

535 Hvor personalet har så travlt, at der er for lidt tid til omsorg.

Manglen på medarbejdere. Det gælder både i det private og det offentlige.

540 Men hvor vi umiddelbart kan gøre noget for erhvervslivet. Lempe reglerne for udenlandsk arbejdskraft. Se på skatter og afgifter. Gennemføre reformer, der øger beskæftigelsen.

Alt det. Det både kan – og skal – vi.

545

Sagen er bare mere kompliceret, når det handler om vores velfærdssamfund. Her findes ikke én løsning. Og der findes slet ikke en nem løsning.

550 Tillad mig at være lidt direkte. Det fremtidige regnestykke går ikke op. Store årgange går på pension. Der er færre og færre i den erhvervsdygtige alder.

Og konsekvensen, hvis ikke vi gør noget. Det bliver, at velfærdssamfundet smuldrer for øjnene på os.

555 Dem, der har råd, vil gå andre steder hen.

Dem, der ikke har, vil mangle hjælp.

560 Men når du efter mange år på arbejdsmarkedet en dag bliver en gammel mand eller kone. Så skal der dæleme være tid til omsorg.

Du skal have lov til at spise en god karbonade, der både smager og dufter.

565 Og dig, der har et barn med et synligt eller usynligt handicap. Jer, der er i berøring med psykiatrien.

I skal ikke opleve, at systemet er imod dig og din familie. I skal have hjælp. Og jeres børn skal have gode muligheder. Ligesom andre børn har det.

570 Når for mange børn og unge ikke trives. Så må vi ikke gøre det til et individuelt problem. Det er en opgave, vi må tage på os som samfund.

De udfordringer velfærdssamfundet står over for.

575 De kan umuligt løses med enkle politiske svar.

Økonomien skal selvfølgelig være i orden. Men flere penge løser det ikke i sig selv. Store besparelser gør slet ikke.

580

Svarene skal også findes i mindre styring, mindre bureaukrati og en erkendelse af, at løn og arbejdsvilkår spiller en rolle.

Vi skal også reformere uddannelserne.

585

Mange herinde har gået på universitet. Dengang, hvor det kun var cirka hver tiende i en ungdomsårgang, der gjorde netop det.

I dag ventes det at gælde hver fjerde. Generation for generation er vi som samfund blevet dygtigere og dygtigere. Og det er ubetinget en succes.

590

Men universiteterne er stadig designet til en tid, hvor det primære formål var at forske eller specialisere sig.

595

Er det helt urimeligt at stille spørgsmål ved, om alle i dag behøver at bruge fem år på universitet?

Hvis vi til gengæld kan give de unge flere timer. Mere vejledning. Mere kvalitet. Og bedre muligheder for at dygtiggøre sig senere i livet.

600

Og i øvrigt investere i alle de andre uddannelser, vi også har brug for. Det gælder særligt velfærds- og erhvervsuddannelserne.

For om vi kan lide det eller ej. Så har signalet fra skolen og samfundet været, at nogle uddannelser er finere end andre. Det betaler vi en pris for nu.

605

Det er vores ansvar at ændre det.

Som politiker. Så kommer jeg aldrig til at foreslå, at vi her i salen skal til at lovgive om, hvad forskellige faggrupper skal have i løn.

610

Det er kun arbejdsmarkedets parter, der kan forhandle det.

Men vi kan omvendt ikke ignorere, at løn og arbejdsvilkår har en betydning.

Derfor vil regeringen tage initiativ til forhandlinger om en helhedsplan for velfærdssamfundet.

620 Den skal række 15 år ud i fremtiden. Lægge sporene for fælles reformambitioner, der styrker dansk økonomi strukturelt. Så vi bliver rigere.

Helhedsplanen skal indeholde uddannelsesreformer. Økonomi. Løn- og arbejdsvilkår. Et tættere samarbejde mellem offentlige og private aktører. Mere
625 frihed til både medarbejderne og lederne. Og vigtigst. Mere frihed til borgerne.

* * *

Når det handler om klimaet. Vores miljø.

630

Så er vi ikke bange for at gå forrest.

Og hvor det dog klæder os!

635 Danmark er vitterligt en grøn supermagt i dag.

I store dele af Jylland produceres vindmøller. På Als er det termostater. I Bjerringbro energieffektive pumper. I Kalundborg enzymer til biobrændsel. Og i Skive vil landbrugsaffald blive til flybrændstof.

640

I en verden, der føles mere mørk og dyster.

Hvor temperaturerne stadig stiger for meget og for hurtigt. Og ødelægger vores jordklode.

645

Så er Danmark med til at tænde håb.

Vi har samlet vores nabolande. Først om det mål, at Nordsøen skal være Europas ene grønne kraftværk.

650

Dernæst om det mål, at Østersøen skal være det andet.

I fremtiden leverer vi ikke kun grøn strøm til hele Danmark. Vi leverer grøn

655 strøm til halvdelen af Europa.

Det kan vi godt tillade os at være stolte af.

Det bør give os mod på endnu mere.

660

Vi er lige nu et foregangsland, fordi vi udvikler og finder nye løsninger. Det er vi ikke, hvis vi bare stopper op og lukker ned.

665

I det her Folketing er der i gennemsnit indgået en grøn aftale næsten hver anden uge i de sidste tre år.

Vi har blandt andet aftalt en højere og mere ensartet CO₂-afgift i industrien. Så de virksomheder, der udleder mest, også betaler for det.

670

Vi er nået tre fjerdedele af vejen mod at reducere Danmarks drivhusgasudledninger med 70 procent i 2030.

Hvem havde egentlig forestillet sig det, da vi for kun to år siden vedtog klimaloven?

675

Nu skal vi helt i mål.

Og vi skal blive meget bedre til at beskytte vores natur og miljø. Vores skove med de brede bøge. Løvet, der står så grønt.

680

'Jeg ved en lærkerede', synger vi for vores børn.

Og nok er lærken stadig almindelig i Danmark. Men den barske sandhed er, at Danmarks bestand af lærker er halveret.

685

Sommerfuglen er et andet eksempel på en art, der er blevet væsentligt færre af.

Vores plante- og dyreliv forsvinder bogstavelig talt for øjnene og næsen af os.

690

Hvis vi ikke gør noget. Så bliver det kun i sangene, at vores børnebørn hører om lærker, viber, engdrag og moser.

Det var A. P. Møller, der sagde, at ”den, der har evnen, har pligten”.

695

Vi ved, vi har evnen.

En evne, der gror med de krav, vi stiller.

700

Vi har også pligten.

Men det kræver, at vi fortsætter den nuværende kurs.

Vi skal beskytte det danske guld: Vores rene drikkevand.

705

Indføre en CO₂-afgift i landbruget.

Skabe en helt grøn indenrigsluftfart.

710

Og producere meget mere vedvarende energi.

For klimaets skyld. For at gøre os fri af Putin. Og for at få priserne ned.

* * *

715

Økonomi. Velfærd. Klima.

Det sidste emne, jeg vil berøre, er trygheden.

720

Friheden til at kunne leve det liv, man selv ønsker.

Mange. Langt de fleste. Føler sig trygge i deres hverdag. Udsættes ikke for kriminalitet. Mulighederne ligger åbne.

725

Men for andre er det anderledes.

Man undgår mørke stisystemer. Lader være at tage S-toget hjem en sen aften.

Går uden om store grupper, der er højtråbende og virker fjendtlige.

730

At man på den måde tager sine forholdsregler. Det hører ikke hjemme i et frit

land som Danmark.

735 Det er urimeligt. Det er forkert.

Desværre er det ikke uden grund, at en del føler sig utrygge.

Umotiverede overfald. Meningsløs vold.

740

Og alt det, der måske ikke er decideret kriminelt. Men som er åbenlyst truende og chikanerende.

Dårlig opdragelse. Dårlig opførsel.

745

Det har vi i alt for lang tid stiltiende accepteret.

Hvem tør egentlig sige fra over for hverdagschikane og kriminalitet?

750 Det ansvar må vi ikke overlade til den enkelte.

Det ansvar skal vi tage på os som fællesskab.

Og det hænger desværre sammen med en fejlslagen udlændingepolitik.

755

Jeg siger desværre, fordi ingen flygter for sjov. Danmark har givet husly og tryghed til mange, der bidrager positivt.

Men der er også kommet nogen hertil. Som ikke deler vores værdier. Som er
760 ligeglade med det samfund, de i øvrigt ikke synes, de er en del af. Selvom de har fået alle muligheder for det.

Meget er vi i gang med at rette op på. Parallelsamfund brydes ned. Kriminelle udlændinge smides ud.

765

Vigtigst er det, at der er styr på tilstrømningen. Det skal der være. Det kræver, at vi tør gå nye veje og flytte asylbehandlingen uden for Europa.

Herhjemme er der noget, vi kan forebygge. Men ikke alt.

770

Dem, der ikke respekterer vores spilleregler. De skal mødes med meget mere konsekvens.

775 Det er kun lidt over en uge siden, at jeg var med til statsborgerskabsdagen, hvor vi kunne byde nye danskere velkomne i vores samfund.

Det er blevet svært at opnå dansk statsborgerskab. Det skal det også være.

780 Dem, der bliver det, har gjort sig umage.

Stoltheden lyste ud af deres øjne.

De vil Danmark!

785

Som de mange andre med udenlandsk baggrund, der er kommet hertil, som er født her, som taler sproget, som uddanner sig, som er i arbejde, og som deler vores værdier. Som synger med på nationalsangen og nu bærer vores land i deres hjerte.

790

Og som i øvrigt heller ikke vil finde sig i, at vi lader hånt om problemerne. Og lader de få ødelægge det for de mange.

Der findes social kontrol.

795

Piger, der er født og opvokset i Danmark, skal dække sig til. Må ikke selv bestemme, hvem de vil giftes med. Må ikke opleve ungdommens forelskelse på grund af et håbløst forældet syn på familie og ære.

800 Knap halvdelen af de kvinder, der bor på et krisecenter i Danmark. De har minoritetsbaggrund.

I Iran brænder kvinder deres hijab. Viser håret. Og mødes med vold og magt. Flere torturerede og døde.

805

Mens vi herhjemme meget nødigt vil forholde os til, om det virkelig er små pigers eget valg at gå med tørklæde.

Jeg er med på, at diskussionerne er svære. Fyldt med nuancer og dilemmaer.

Men de er vigtige. De forsvinder ikke.

815 Som samfund træffer vi ikke kun et valg, når vi gør noget. Vi træffer også et valg, når vi *ikke* gør noget. Og det valg er det værste, vi kan træffe.

Vi har brug for en egentlig strafreform. Så vi sikrer, at Folketinget kan føre den retspolitik, vi gerne vil.

820 Vi skal slå hårdere ned på den personfarlige kriminalitet, der er så ødelæggende for ofrene.

Skærpe straffene for bl.a. vold.

825 Og tage et opgør med den hverdagschikane, der nogle steder er ved at forandre Danmark.

Ingen skal være utryk i sit eget land.

830 * * *

Vi står i en brydningstid. En verden i opbrud.

En tid, der er blevet mere usikker.

835

Sådan har det også været for generationer før os.

Til januar er det præcis 90 år siden, at datidens mest centrale politikere mødes i en lejlighed i Kanslergade i København.

840

Thorvald Stauning er statsminister. Det er hans lejlighed.

Der skal findes en løsning. Arbejdsløsheden og fattigdommen er enorm. Landmændene lider under dramatiske priser. Men de politiske uenigheder er

845 store.

Selskabet er ved at bryde op. Man vil gå hver til sit.

850 Men ud på natten foreslår Stauning så, at man i det mindste kan tage en whisky og sige godnat på.

Selskabet bliver.

855 Og resten er historie.

Kanslergadeforliget blev indgået samme dag, som Hitler kom til magten i Tyskland.

860 Som Stauning sagde: ”Vi har ofret nogle principper, men reddet landet.”

I dag står Kanslergadeforliget som det mest ikoniske eksempel på det samarbejdende, danske folkestyre.

865 En tradition, som skiftende Folketing har holdt i hævd lige siden.

Folkepensionen.

Danmarks medlemskab af EU og NATO.

870

SU'en og den frie og lige adgang til uddannelse.

Det er alt sammen resultater. Skabt gennem uenighed og debat, hvor nogen har trukket i den ene retning og andre i den anden. For så til sidst at mødes om et

875 kompromis.

Det er også lykkedes dette Folketing.

Måske husker I, at vi som noget af det første købte elefanten Ramboline. Og

880

Det viste sig efterfølgende, at Ramboline faktisk stak af fra sin indhegning i Knuthenborg Safaripark.

885 Men herinde holdt vi fast i samarbejdet. Og Ramboline kom heldigvis tilbage.

Tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen, fru Pia Olsen Dyhr, hr. Søren Pape Poulsen

og fru Sofie Carsten Nielsen for det nationale kompromis i foråret.

890

Og tak til alle jer andre.

Ni ud af ti politiske aftaler i denne valgperiode er indgået bredt hen over den politiske midte.

895

Det er en hård tid for vores land. For mange familier. Det er en hård tid for vores kontinent. Meget af det, vi har taget for givet, kan ikke længere tages for givet.

900

Men Danmark er et stærkt land. Og vores befolkning er virksom og solidarisk med hinanden.

Kriserne udfordrer os. Men Danmark kan ranke ryggen.

905

Mere stolthed.

Mere mod til at tage ansvar.

Lyder det højtravende?

910

Måske lidt.

Lad mig derfor igen vende mig mod Folketingets formand og hans samtaler om det at blive en moden mand.

915

Hvor hr. Henrik Dam Kristensen er citeret for at sige:

”Det filosofiske er meget hyggeligt, når man kommer til det fjerde glas rødvin ud på aftenen. Men i hverdagen handler livet helt basalt om, at tingene skal fungere.”

920

Tingene skal fungere. Og det gør de heldigvis.

Men Danmark kan mere.

925

Vi skal trygt gennem usikre tider.

Vi skal sammen gennem usikre tider.

930

Vi skal passe på fremtiden.

DANMARK LEVE.

935

Hurra! Hurra! Hurra!

Kilde

stm.dk

940

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Folketingets kvinder, Folketingsvalg, Socialdemokratiet, Åbningstale

URI

945

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-frederiksens-tale-ved-folketingets-aabning-2022>

950

955

960

965